

Biodiversiteit

Najaarsbijeenkomst Wageningen 27 november 2010

De najaarsbijeenkomst van de NDV stond dit jaar in het licht van biodiversiteit. Daartoe waren twee sprekers van buiten de vereniging gevraagd hun licht te laten schijnen over de relatie biodiversiteit en bomen. Het middagprogramma was voor Hans Janssen en Klaas Verboom.

Het ochtendprogramma ving aan met een her en der gepeperde lezing van **Leffert Oldekamp**, voormalig houtvester bij Staatsbosbeheer, maar met een lange carrière achter de rug in de woelige wereld van beleid van

bosbeheer, zowel in gematigde streken als in de tropen. De kern van zijn betoog was dat het reconstrueren van bostypen zoals die zich in het verleden hebben voorgedaan, een hachelijke onderneming is. De invloed van huidige omstandigheden op een locatie en vooral die van de mens, maken vergelijking met het verleden feitelijk onmogelijk. Elke vorm van reconstructie zal daarom gedoemd zijn al snel als gevolg van genoemde factoren een eigen weg in te slaan. Dwangmatig proberen te corrigeren voor de afwijkingen leidt tot meer ingrepen en daardoor een steeds verder afstaan van de natuurlijke ontwikkeling van een locatie. Het op hoog peil houden van biodiversiteit in dit soort gereconstrueerde bossen is lastig, omdat een bos zich meestal ontwikkelt in de richting van meer monotonie, hetgeen de biodiversiteit weer niet ten goede komt. Oldekamp raadt dan ook aan niet bij elk 'incident' (verdwijnen van een soort) in te grijpen, maar bossen zich geleidelijk te laten ontwikkelen, waardoor biodiversiteit in die bossen ook zich daaraan kan aanpassen en ook veranderen. Ook dat is biodiversiteit, maar op de langere termijn. Hij adviseerde

Schima wallichii, verwant aan *Camellia*, op een hoogte van 1700 m (Yunnan)

Foto: Hans Janssen

Rhododendron sinogrande met Klaas Verboom, nabij de pas Pianma op ongeveer 2500 m hoogte, Yunnan
Foto: Hans Janssen

arboretumbeheerders bij ingrepen in collecties m.n. de oude exemplaren te ontzien, omdat die vaak de dragers van de meeste biodiversiteit zijn en dat moeten blijven tot in het vervalstadium. U kunt het credo van Oldekamp nog eens nalezen in zijn bijdrage aan *Arbor Vitae* 4/2010.

De tweede lezing, door **Wim Bosch**, was meer gericht op de biodiversiteit in arboreta. Uit zijn langjarige waarnemingen in de arboreta in Wageningen (Belmonte en De Dreijen) kwam naar voren dat er inderdaad veel extra diversiteit is als gevolg van de grote variatie aan houtsoorten, vruchten, bloemen, nestplaatsen etc. Ook de omgeving van een arboretum wordt beïnvloed in de zin dat de dieren eromheen naast hun natuurlijke standplaats daar, ook in een arboretum toevlucht kunnen zoeken in mindere tijden, of een arboretum tijdelijk gebruiken voor een deel van hun levenscyclus of jaarlijkse voortplantingscyclus. Een recente telling van insecten in het Dreijenarboretum, gaf aan dat het hier zelfs om een 'hotspot' van diversiteit gaat, compleet met Rodelijstsoorten en nog voor Nederland niet eerder gemelde soorten of soorten die al decennia zijn verdwenen. De conclusie van Bosch was helder: arboreta leveren een belangrijke bijdrage aan biodiversiteit van de omgeving.

Na de lunch volgde een kleurrijke presentatie door **Klaas Verboom** en **Hans Janssen** van hun tocht langs de Salween rivier in West China. We werden weer getraceerd op prachtige beelden van de indrukwekkende landschappen en hun bewoners. Veel bekende en onbekende planten werden getoond, dus alle tijd voor het roepen van plantennamen, goede en foute! Helaas was veel getoond materiaal te zacht voor ons klimaat, maar wie weet in de toekomst.....?

Vervolgens werden we door de heren getraceerd op een takkenquiz. Twee jaar geleden was dit ook al een groot succes tijdens de najaarbijeenkomst, dus goed voor herhaling. Het was hartverwarmend te zien hoe een serieuze groep dendrologen snel transformeerde in een schoolklasje, compleet met roepen, geroezemoes, spieken, discussie etc. Onze gast Oldekamp zag het met verbazing aan... Er moest aan de hand van de takken geraden worden naar de wetenschappelijke naam van de soort. Sommigen waren makkelijke inkopertjes, maar anderen brachten dendrologen van grote naam tot wanhoop. Uiteindelijk werd het koppel Micha Wieland en Gerbert Klein Wassink de winnaar.